

Credința și fapta

Foaie duminicală a parohiei "Toma Cozma"

Schimbarea la Față a Domnului

Evangelia Praznicului Schimbării la Față a Domnului

Ev. Matei 17, 1-9

În vremea aceea a luat Iisus cu Sine pe Petru, pe Iacob și pe Ioan, fratele lui, și i-a dus pe ei într-un munte înalt, în singurătate. Și s-a schimbat la față înaintea lor așa încât fața Sa strălucea ca soarele, iar hainele Sale se făcuseră albe ca lumina. Și iată că s-au arătat lor Moise și Ilie, vorbind împreună cu Iisus. Atunci, începând Petru, a zis către Iisus: Doamne, bine este nouă să fim ; dacă voiești, vom face aici trei colibe: Ție una, lui Moise una și una lui Ilie. Dar pe când vorbea el încă, iată un nor luminos i-a învăluit pe ei și iată un glas din nor a zis: Acesta este Fiul Meu cel iubit, în care bine am voit; pe Acesta să-L ascultați. Și auzind ucenicii, au căzut cu fața la pământ și s-au spăimântat foarte tare. Dar apropiindu-se Iisus, s-a atins de ei și le-a zis: sculați-vă și nu vă temeți. Atunci, ridicându-și ochii lor, n-au mai văzut pe nimeni, decât numai pe Iisus singur. Și pe când se coborau ei din munte, Iisus le-a poruncit, zicând: să nu spuneți nimănui cele ce ați văzut, până nu se va scula din morți Fiul Omului.

Luni, 7.08.2017, când cinștim pe Sf. Cuvioasă Teodora, parohia noastră organizează

PELERINAJ LA HRAMUL MĂNĂSTIRII SIHLA, prilej cu care vom poposi și în alte mănăstiri.

Înscrieri la Pangarul bisericii.

Reflexii liturgice

Îngerilor necunoscută și oamenilor nepătrunsă a fost Dumnezeirea Ta, Dătătorule de Lumină, Hristoase, când, cu fulgerele și razele Luminii Tale neînserate, Te-ai arătat pe muntele Taborului ucenicilor Tăi, care s-au înspăimântat, văzând norul strălucind luminos și glasul Tatălui auzind, au înțeles taina Întrupării Tale și au cântat așa: Iisuse, Fiul lui Dumnezeu cel fără de moarte, luminează-ne pe noi cu lumina Feței Tale; Iisuse, Dumnezeu cel Bun și Puternic, trezește-ne pe noi, cei ce dormim în adâncul întunericii și în somnul păcatului; Iisuse, Cel ce locuiești

întru lumina cea nepătrunsă, scoate-ne și pe noi din locul întunericii; Iisuse, Cel ce ai umplut toată lumea cu slava Ta, sălășluiește-ne și pe noi în lăcașurile raiului; Iisuse, Lumina lumii, slobozește-ne din mâna celui viclean pe noi, cei ce stăm în întunic; Iisuse, Soarele Dreptății, îmbracă-ne în veșmântul adevărului și al dreptății pe noi, cei ce dormim în umbra morții; Iisuse, Dumnezeu cel Preaveșnic, bine este nouă să fim totdeauna sub acoperământul harului Tău!

Din Acatistul Schimbării la Față a Domnului

Cum Îl putem cunoaște empiric pe Dumnezeu – ne învață Sfântul Grigorie Palama

Omul contemporan este stăpânit de următoarea dilemă cu privire la Dumnezeu. Încearcă să răspundă la întrebările: *Ce este Dumnezeu?* și *Cum poate fi dobândită cunoașterea lui Dumnezeu?* Sub influența Iluminismului, unii îmbrățișează deismul, agnosticismul sau ateismul, în vreme ce alții cred rațional în Dumnezeu, însă nu cunosc modul prin care ar putea ajunge la trăirea Sa din experiență. Cu privire la această temă, **învățătura Sfântului Grigorie Palama** este însemnată, fiind prin excelență una **empirică**. Deși studiasă la Universitate filosofia lui Aristotel, pe care o cunoștea bine, a urmat o metodă cu totul distinctă de **raportare la Dumnezeu**. În Sfântul Munte s-a dat ascezei și rugăciunii și a ajuns, astfel, la cunoașterea lui Dumnezeu, așa încât vorbea despre El prin prisma propriei sale experiențe. A cunoscut empiric energiile nezidite ale lui Dumnezeu și a vorbit despre acestea. I-a fost oferit apoi prilejul de a cerceta această cunoaștere a lui Dumnezeu, pe care el însuși o numește „cunoaștere sfântă”. A accentuat în scrierile sale faptul că **Dumnezeu are esență și energie**, iar întrucât esența Sa este nezidită, și energia este nezidită. Dumnezeu comunică cu oamenii prin energia Sa nezidită. Aceasta înseamnă că omul se împărtășește în chip felurit de energia nezidită a lui Dumnezeu, iar nu de esența Sa. Când vorbim despre energia lui Dumnezeu, nu trebuie să cădem în exagerări și în speculații raționale false, nu ne putem îngădui supralicitarea ei din punct de vedere teologic, cercetând-o independent de Persoanele Sfintei Treimi.

Din teologia Bisericii cunoaștem că Persoanele-Ipostasurile lui Dumnezeu Celui în Treime au **însușiri comune** (*koiná gnorísmata*) și **însușiri neîmpărtășibile** (*akoinónita gnorísmata*). Cele comune sunt esența-firea (*ousía-phýsi*) și energia (*enérgeia*), în vreme ce însușirile neîmpărtășibile sunt cele ipostatice (*ypostatiká idiómata*), adică modul ființării (*trópos ypárxeos*) Persoanelor Sfintei Treimi, însușirea de Nenăscut (*to agénnito*) a Tatălui, cea de Născut (*to gennitó*) a Fiului și cea de Purces (*ekporeutó*) a Duhului Sfânt. Astfel, comună este energia Celor Trei Persoane ale Sfintei Treimi. Tema nu este una filosofică; ea reprezintă **cunoașterea empirică a lui Dumnezeu** de către cel îndumnezeit, care se împărtășește de energia nezidită a lui Dumnezeu, prin aceasta dobândind și cunoașterea lui Dumnezeu Celui în Treime. Înțelegem, astfel, după cum învață Sfântul Grigorie Palama, că energia lui Dumnezeu este ipostatică. Acest lucru înseamnă că elementul activ (*energón*) este **Persoana-Ipostas**, **esența-firea** este sursa energiei (*energetikón*), iar **energia-lucrarea** (*enérgeia*) lui Dumnezeu este mișcarea activă și esențială-ființială a firii-naturii (*phýsis*); astfel, energia-lucrarea lui Dumnezeu nici nu se separă de Persoanele Sfintei Treimi, nici nu se socotește că se află mai presus sau se distinge dialectic de esența lui Dumnezeu. Această subliniere este importantă, întrucât s-ar putea întâmpla ca teologia Sfântului Grigorie Palama despre energia lui Dumnezeu să fie interpretată drept impersonală, ceea ce nu corespunde defel adevărului.

Totodată, când vorbim despre energia lui Dumnezeu, ne referim și la **energiile**. Desigur, una este energia lui Dumnezeu, însă ea primește felurite nume după cele cărora le dă naștere. Astfel, vorbim despre energie de-ființă-dătătoare (*ousiopoios enérgeia*), care dă existență (*ontótita*) ființelor, de energie de-viață-dătătoare (*zoopoios enérgeia*), care dă viață, de energie de-înțelepciune-dătătoare (*sophopoios enérgeia*), care aduce înțelepciune, rațiune și liber-arbitru (*autexousiótita*) și de energie îndumnezeitoare (*theopoios enérgeia*), care îl îndumnezeiește pe om. De asemenea, în afara acestor delimitări, se vorbește despre energia creatoare (*dimiourgiki*) și proniatoare (*pronoitiki*) a

lui Dumnezeu, despre energia Sa curățitoare (*kathartiki*), luminătoare (*photistiki*) și îndumnezeitoare. Mai mult, dragostea, dreptatea, pacea, iubirea față de oameni sunt energii ale Sale nezidite, numite în funcție de cele cărora le dau naștere. De multe ori, când Dumnezeu voiește și există premisele necesare, energia Sa este văzută de om ca Lumină. Așadar, cel ce se învrednicește de părtașia cu Dumnezeu, vede energia Sa ca Lumină. Iar această Lumină este nezidită, adică dumnezeiască. Vedem aceasta din deosebirea lămurită ce există între Lumina zidită și cea nezidită. Așa cum Sfântul Apostol Pavel, pe drumul Damascului, a văzut, la vremea amiezii, deopotrivă cu strălucirea soarelui și o altă Lumină, mai puternică decât aceasta, și a putut distinge lumina zidită de cea nezidită, același lucru se petrece și cu văzătorul-de-Dumnezeu (*theóptis*). Această vedere a Luminii nezidite nu este simbolică, morală și exteroară, ci reprezintă însăși părtașia și unirea omului cu Dumnezeu. **Omul îl vede pe Dumnezeu prin unirea sa cu El**. Se unește cu Dumnezeu și îl vede pe Dumnezeu. Această unire îi aduce cunoașterea lui Dumnezeu. Cel îndumnezeit (*theoúmenos*) dobândește în această stare cunoașterea empirică a lui Dumnezeu, cunoaște ce este Dumnezeu, distinge însușirile ipostatice ale Persoanelor Sfintei Treimi, cunoaște deosebirea dintre Tatăl, Fiul și Sfântul Duh, precum și unitatea dintre Ele.

Părinții Bisericii, care aveau această cunoaștere empirică a lui Dumnezeu, când au trebuit să-i înfrunte pe felurii filosofi, ce se slujeau de limbajul filosofiei, au vorbit despre esență și energie, despre esența-firea comună și Persoanele distincte, despre slava lui Dumnezeu și însușirile ipostatice etc. **Termenii** pe care îi întâlnim în scrierile Sfinților Părinți nu sunt filosofici, folosiți pentru o înțelegere rațională a existenței și a prezenței lui Dumnezeu, ci **expresia trăirii lor personale**, prin care urmăreau să înfrunte curentele filosofice ivite în epocile în care au trăit. Această cunoaștere empirică a lui Dumnezeu este, desigur, superioară cunoașterii cerebrale și lumești. Una este cunoașterea obținută prin studiul anumitor chestiuni filosofice și teologice, pe calea rațiunii, pe care nimeni nu o refuză când este vorba despre lucrurile acestei lumi, însă cu totul alta este cunoașterea mijlocită de experiența Luminii nezidite și unirea cu Dumnezeu. Astfel, potrivit Sfântului Grigorie Palama, **adevărată teologie este vederea-lui-Dumnezeu**. Ni se arată aceasta pe Muntele Tabor, unde ucenicii s-au învrednicit să vadă Dumnezeirea lui Hristos, și în ziua Cincizecimii, când au primit energia (harul) Sfântului Duh și au devenit mădulare ale Trupului lui Hristos și, desigur, mădulare ale Bisericii.

(Ierótheos Vlachos, Mitropolitul Nafpaktosului, *Vechea și Noua Romă. De la Tradiția ortodoxă la tradițiile Apusului*)

Anunț important

Astăzi, duminică 6 august, la ora 19, după săvârșirea slujbei Acatistului, se va organiza Ședința Consiliului parohial al bisericii Toma Cozma.

Tema de dezbatere:

*** analiza stadiului pregătirilor pentru slujba de resfințire din data de 8 octombrie 2017**

*** stabilirea priorităților pentru perioada următoare**

*** adoptarea proiectului de program al manifestărilor prilejuite de acest moment deosebit din viața parohiei noastre**

Cuvioasa Teodora de la Sihla și rugăciunea izbăvitoare de moarte

Odată, năvălind turcii asupra satelor și mănăstirilor din ținutul Neamț, s-au umplut codrii de săteni și de călugări. Atunci au ajuns câteva călugărițe și la chilia Cuvioasei

Teodora. Deci, le -a zis fericita:

– Rămâneți voi în chilia mea, căci eu am alt loc de adăpost.

Din ceasul acela s-a dus într-o peșteră mică din apropiere și acolo se nevoia singură, neștiută de nimeni, iar noaptea se odihnea puțin pe lespedea de piatră care se

vede până astăzi în fundul peșterii.

Odată, rătăcind o ceată de turci prin Munții Sihlei, din lucrarea satanei, au dat de peștera Cuvioasei Teodora. Deci, năvălind asupra ei ca s-o ucidă, sfânta a căzut în genunchi și, înălțându-și mâinile către cer, a strigat:

– Izbăvește-mă, Doamne, de mâinile ucigașilor!

În clipa aceea s-a deschis prin minune peretele din fundul peșterii, iar mireasa lui Hristos, ascunzându-se în pădure, s-a izbăvit de moarte.

Fiind cu totul uitată de oameni și neavând pe nimeni la bătrânețile ei, și-a pus toată nădejdea numai în Dumnezeu. Astfel, părăsind chilia, Sfânta Teodora se nevoia în peșteră ca un înger în trup. Acum, nici frigul, nici foamea nu le mai simțea, nici diavolul n-o mai chinuia. Ci se ruga neîncetat lui Dumnezeu cu mâinile înălțate la cer, până se răpea cu mintea la cele cerești, iar cu trupul se ridica deasupra pământului. Atunci i se lumina fața prin harul Duhului Sfânt, iar din gura ei se înălța în sus rugăciunea ca o văpaie de foc, asemenea marilor sfinți. Că ajunsese fericita Teodora la rugăciunea cea mai înaltă, în extaz, și se îndulcea în chip negrăit de cele dumnezeiești.

Hainele Sfintei Teodora ajunseseră acum niște zdrențe, care cu greu îi acopereau trupul slăbit de aspră nevoie. Încă și hrana terminându-se, păsările cerului, la porunca Ziditorului, îi aduceau zilnic fărâmituri și coji de pâine de la trapeza Schitului Sihăstria. Iar fericita se ruga neîncetat pentru lume și se bucura de apropierea mutării din trup. Însă timp de 40 de zile înainte de obștescul sfârșit s-a rugat lui Dumnezeu să-i trimită un preot, ca să-i aducă Preacuratele Taine. Iar Domnul nu a trecut cu vederea dorința sufletului ei.

(Arhim. Ioanichie Bălan, *Patericul românesc*)

Lucrări în această săptămână - cronică în imagini

S-a confecționat cofrajul și armătura, s-a poziționat și s-a turnat

piciorul din beton al Sfintei Mese, cu compartimentul special în care vor fi puse pomelnicele

S-a curățat vegetația din parcul casei parohiale în vederea reamenajării

S-au făcut săpături mecanizate și s-au adus circa 50 m.c. pământ negru

Continuare în pag. a 4-a

**Publicație editată de Parohia TOMA COZMA,
ISSN 2067 - 8274**

Str. Toma Cozma, nr. 41, cod poștal 700 554, Iași,
tel/fax: 0232 211 273

Preot paroh Mihai Mărgineanu, tel. 0742 044 844

Preot II Iustinian-Ionuț Răduc, tel. 0729 935 888,

Colectiv redacțional:

Contact: tel. 0741 706 602, redactor_scf@yahoo.com

Vasilica Onofrei, Doru-Dumitru Sîrghiie, Valentin Burlacu,
Răzvan Chițac, Vlad-Mihai Carpiuc, Ramona-Maria Bogos,
Pr. Mihai Mărgineanu (coord.)

Grafică: Elena Gheorghită, Mădălina Brăteanu, Raluca
Negrea, Dan-Andrei Morteci

Administratori site parohie/pagină facebook:

Alexandru Losonczy, Costel Dumitru, Vasilica Onofrei

Se distribuie prin pangarul parohiei. Pentru susținerea
acestei publicații, dar și pentru activitățile culturale și
filantropice ale parohiei, primim donații în contul
IBAN RO38 RZBR 0000 0600 0027 6450 deschis la
Raiffeisen Bank Iași

PROGRAM LITURGIC ÎN ACEASTĂ SĂPTĂMÂNĂ

*Duminică, 6 august

- ora 8.00, Utrenia și Sf. Liturghie
- ora 18.00, Acatistul Maicii Domnului -
„Prodromița”
- 18.30, Spovedit

* Luni 7 august

- ora 18.00, Paraclisul Maicii Domnului
- ora 18.30, Spovedit

*Marți, 8 august,

- ora 18.00, Paraclisul Maicii Domnului
- ora 18.30, Spovedit

*Miercuri, 9 august,

- ora 18.00, Paraclisul Maicii Domnului
- ora 18.30, Spovedit

*Joi, 10 august,

- ora 18.00, Paraclisul Maicii Domnului
- ora 18.30, Spovedit

*Vineri, 11 august,

- ora 18.00, Slujba Sfântului Maslu
- ora 18.30, Spovedit

* Sâmbătă, 12 august,

- ora 7.00, Utrenia și Sfânta Liturghie
- ora 18.00, Slujba Vecerniei

Lucrări în această săptămână - cronică in imagini

Urmare din pag. a 3-a

S-a dezafectat vechiul gard de la casa parohială, care
era în stare de ruină și s-a turnat o parte din temelia de beton
pentru noul gard

Adresăm mulțumiri domnului director Gheorghe
Avram și S.C. DAS S.R.L., domnului director Marius
Dulman și S.C. AUTO C.D. S.R.L., precum și voluntarilor
din parohie care ne-au venit în ajutor pentru susținerea
acestor lucrări.

Bunul Dumnezeu să le răsplătească tuturor jertfa și
osteneala și îi încredințăm că Sfântul Toma și Sfânta
Ecaterina sunt pururea rugători pentru cei care poartă grijă
de sfânta noastră biserică. Lucrările acestea au în vedere
refacerea gardului și amenajarea terenului pentru a deservi
ca spațiu de protocol în cadrul manifestărilor prilejuite de
slujba de resfințire a bisericii Toma Cozma, care va avea loc
în data de 8.10.2017.

Cronicar

CUVIOSUL NICODIM AGHIORITUL

*Dacă ne judecăm cu asprime
aproapele, asta se întâmplă din
părerea înaltă despre noi înșine și
din îndemnul vrăjmașului¹*

Din iubirea de sine și părerea de sine ia naștere
în noi un rău ce ne pricinuieste mare vătămare,
și anume aspra judecare și osândire a aproa-
pelui, care ne face ca după aceea să-l nesocotim,
să-l disprețuim și să-l înjosim când ni se ivește
prilejul. Această deprindere și patimă rea, ce vi-
ne din trufie, se hrănește din ea și, la rândul său,
o hrănește, pentru că și mândria noastră propă-
șește după orice lucrare de osândire, din pricina
lucrării îndulcirii de sine, care o însoțește.

Punând mare preț pe noi înșine și gândind
lucruri înalte despre noi înșine, bineînțeles că îi
privim de sus pe ceilalți, îi osândim și-i dispre-
țuim, întrucât ni se pare că suntem departe de
neajunsurile de care, credem noi, nu sunt străini

¹ Extras din: Sf. Nicodim Aghioritul, Războiul nevăzut.